

Bruxelles, 22. svibnja 2018.
(OR. en)

8954/18

DEVGEN 66
ACP 37
FIN 386
RELEX 406
ENER 145
CLIMA 81

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	22. svibnja 2018.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	8550/18
Predmet:	Energetika i razvoj – Zaključci Vijeća (22. svibnja 2018.)

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o energetici i razvoju kako ih je Vijeće usvojilo na 3618. sastanku održanom 22. svibnja 2018.

Energetika i razvoj

Zaključci Vijeća

1. S ciljem ostvarivanja ciljeva održivog razvoja, a da nitko ne ostane zapostavljen, EU i njegove države članice nastoje osloboditi potencijal energetskeg sektora postizanjem triju međusobno povezanih ključnih ciljeva u području energetike i razvoja, na troškovno učinkovit način: (1) rješavanjem pitanja nedostatka pristupa energiji; (2) povećanjem energetske učinkovitosti i proizvodnjom energije iz obnovljivih izvora; i (3) doprinošenjem globalnoj borbi protiv klimatskih promjena u skladu s Pariškom sporazumom i s time povezanim doprinosima određenima na nacionalnoj razini (NDC) koje su stranke predstavile.¹
2. Vijeće podsjeća da se za partnerske zemlje u razvoju EU i njegove države članice hvataju ukoštac s pitanjima energetskeg siromaštva na svim razinama doprinoseći univerzalnom pristupu energiji koja je ekonomski dostupna, moderna, pouzdana i održiva uz snažan naglasak na obnovljivoj energiji, energetskeg učinkovitosti i dobrom upravljanju energetskeg sustavima. Vijeće uviđa da je pristup energiji ključan za iskorjenjivanje siromaštva i da je energetskeg tranzicija izrazito bitna za ostvarivanje Programa održivog razvoja do 2030. uključujući ciljeve održivog razvoja. Vijeće poziva sve dionike da usmjere svoju potporu, između ostalog odgovarajućim instrumentima socijalne politike, posebno prema siromašnim osobama i ugroženim zemljopisnim područjima. Vijeće ističe da su energetskeg siromaštvo i njegove posljedice među glavnim uzrocima nezakonitih migracija jer potiču ljude da krenu u potragu za boljim životom negdje drugdje.

¹ Kako je navedeno u Europskom konsenzusu o razvoju iz 2017. (10108/17).

3. Vijeće ističe potencijal međusektorskih veza za maksimalno iskorištavanje višestrukih koristi i sinergija promicanjem održive energije kao ključa za postizanje ciljeva održivog razvoja. Posebnu pozornost trebalo bi pridati međusobnoj povezanosti energetike i drugih tema uključujući iskorjenjivanje siromaštva, rodnu ravnopravnost, radna mjesta, održiv poljoprivredni rast, sigurnost opskrbe hranom, obrazovanje, zdravlje, čistu vodu i kanalizaciju, mir i sigurnost, izbjeglice i ostale okolnosti u kojima dolazi do raseljavanja. Morat će se upravljati rizicima od kompromisa, među ostalim u pitanjima održive energije, sigurnosti opskrbe hranom i vode, kako bi se povećala učinkovitost korištenja izvorima, poticanjem sinergije i poboljšanjem upravljanja te većim usklađivanjem politika diljem sektora. Vijeće nadalje ističe važnost promicanja inicijativa u pogledu politika i potpore partnerskim zemljama u planiranju, koordinaciji i provedbi integriranog pristupa kako bi se konkretno radilo na međusobnoj povezanosti zemljišta, hrane, vode i energije.
4. Vijeće prepoznaje potrebu za uključivanjem rodne ravnopravnosti u sve tekovine i mjere u vezi s energetikom te podsjeća na obveze preuzete u akcijskom planu EU-a za ravnopravnost spolova. Vijeće posebno naglašava važnost osiguravanja muškarcima i ženama ravnopravnog pristupa izvorima energije te nadzorom nad njima. Vijeće naglašava potrebu za dodatnom potporom osnaživanju žena, djevojčica i mladih te njihovu ravnopravnom sudjelovanju u energetske sektoru, među ostalim putem poduzetništva među ženama, obrazovanja, strukovnog osposobljavanja te lakšeg pristupa financijskim izvorima.

5. Vijeće podsjeća na svoje zaključke o energetici i razvoju² te provedbi globalne strategije EU-a³. Potpora Africi i susjedstvu EU-a u njihovoj energetskej tranziciji na ekonomski dostupnu, sigurnu i održivu energiju važan je dio vanjske dimenzije energetske unije EU-a. Potpora bolje usklađenosti energetske i klimatske politike, među ostalim koordiniranom diplomacijom na klimatskom i energetsom planu, kako bi se omogućilo da je energetska tranzicija u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma bit će isto tako važan doprinos otpornosti države i društva u partnerskim zemljama. U skladu s globalnom strategijom EU-a i Europskim konsenzusom o razvoju EU je spreman podupirati sve partnerske zemlje u razvoju u njihovim naporima za provođenje tranzicije koja je ključna za izgradnju otpornosti i stabilnosti. Vijeće ponovno ističe potrebu za potpunim poštovanjem međunarodnih standarda u pogledu okoliša i nuklearne sigurnosti u partnerskim zemljama, kako se navodi u Europskom konsenzusu o razvoju.
6. Vijeće nadalje ističe da je transformacija energetskeg sektora neodvojiva od preobrazbe ostalih dijelova gospodarstva. Kao bitan pokretač gospodarstva energetskei sektor ima ključnu ulogu u održivom razvoju.
7. Vijeće ističe potrebu za jačanjem regionalne i podregionalne suradnje i kapaciteta u sektoru održive energije i klime. Vijeće osim toga podupire napore uložene u povećavanje troškovne učinkovitosti energetskeg sektora koji su povoljni za regionalnu integraciju, trgovinu i ulaganja poput regionalnih centara za održivu energiju koja djeluju u regionalnim gospodarskim zajednicama.

² 14839/16.

³ 6981/17.

8. Vijeće pozdravlja radni dokument službi Komisije naslovljen „Jačanje razvoja: Provedba novog europskog konsenzusa o razvoju u energetskej suradnji.”⁴ Vijeće se posebno slaže s tezom da su sljedeća tri pokretača iznimno važna za postizanje razvojnih ciljeva u području energetike: (i) promicanje političke odgovornosti i partnerstava za provedbu, (ii) poboljšanje upravljanja i reformi energetskeg sektora te (iii) poticanje ulaganja odgovarajućim politikama i regulatornim okvirima, među ostalim putem inovativnih financijskih instrumenata. Vijeće isto tako ističe važnost potpore digitalizaciji energetskeg sektora s obzirom na to da se digitalna rješenja pokazuju ključnima u rješavanju pitanja sve složenijih energetskeg sustava. Vijeće isto tako potiče Komisiju da poveća vidljivost, praćenje, razmjenu znanja, kao i razmjenu najbolje prakse mjera EU-a, između ostalog putem suradnje znanosti, tehnologije i inovacija u području energetike i održivog razvoja.
9. Vijeće pohvaljuje donesene odluke i obveze u vezi s energetikom i razvojem koje su preuzete na sastanku na vrhu Istočnog partnerstva i 5. sastanku na vrhu Afričke unije i Europske unije koji su održani u studenome 2017.
10. Vijeće nadalje pozdravlja konkretne mjere u području energetike i razvoja uključujući postignuti napredak u okviru Inicijative EU4Energy i Afričke inicijative za obnovljivu energiju. Vijeće uviđa potencijal drugih partnerskeg inicijativa poput Međunarodnog solarnog saveza.
11. U području energetike i razvoja Vijeće potiče upotrebu održive nabave kako bi se postigla odgovarajuća ravnoteža između triju stupova održivog razvoja – gospodarskeg, socijalnog i okolišnog – za nabavu robe, usluga ili radova tijekom različitih faza projekata.
12. Vijeće ponovno ističe ulogu organizacija civilnog društva i lokalnih vlasti kao odlučujućih partnera u postizanju cilja održivog razvoja br. 7., konkretno kao partnera koji omogućuju pristup energiji i u urbanim i u ruralnim područjima.

⁴ 15866/17.

13. Vijeće ističe važnost mobilizacije svih relevantnih dionika uključujući privatni sektor kako bi se povećala ulaganja, smanjivanjem financijskih rizika i nuđenjem dodatnih sredstava za energetiku i razvoj. S tim u vezi Vijeće pohvaljuje tematske inicijative uz podršku kombiniranog financiranja te pozdravlja osmišljavanje investicijskog okvira za održivu energiju i povezanost u okviru Europskog fonda za održivi razvoj te plana za vanjska ulaganja. Tim se instrumentom podupiru ulaganja i povećava pristup financijskim sredstvima, između ostalog za obnovljivu energiju i energetske učinkovitost. Koristan je partnerskim zemljama i privatnom sektoru u Africi, kao i europskom susjedstvu, a želi se postići djelotvorna upotreba održive energije kao pokretača uključiva gospodarskog rasta i održiva razvoja čime se hvata ukoštac s posebnim važnim socioekonomskim uzrocima migracija.
14. Vijeće uvažava napore koje Komisija ulaže u jačanje razvoja i financijske dodatnosti u EU-ovim operacijama mješovitog financiranja, posebno u području energetike i razvoja. Vijeće ponovno ističe predanost EU-a i njegovih država članica upotrebi mješovitog financiranja u skladu s načelima utvrđenima u Akcijskom planu iz Addis Abebe o financiranju razvoja⁵.
15. Vijeće podsjeća na to da će EU i njegove države članice promicati i postupno ukidanje subvencija za po okoliš štetna fosilna goriva i podupirati rješenja koja su sigurna i održiva, učinkovito iskorištavaju resurse, klimatski su pametna i koja djelotvornije doprinose iskorjenjivanju siromaštva.
16. Vijeće pozdravlja mjere za ubranu provedbu cilja održivog razvoja br. 7., uključujući rješenja za čist način kuhanja i grijanja, smanjujući jaz kod pristupa električnoj energiji i iskorištavajući potencijal decentraliziranih i lokalnih rješenja u području obnovljive energije.

⁵ Zaključni dokument Treće međunarodne konferencije o financiranju razvoja: Akcijski plan iz Addis Abebe, stavak 48. (15. srpnja 2015.).

17. Vijeće ističe važnost globalnih partnerstava o energetici i razvoju s pomoću kojih se želi ojačati dionike na svim razinama za izvođenje holističkih procesa transformacije. Stoga potiče države članice i Komisiju da osiguraju učinkovitu suradnju i koordinaciju, među ostalim u pripremama 24. zasjedanja Konferencije stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime i političkog foruma na visokoj razini o održivom razvoju u 2018.
-